

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Πολυτεχνική Σχολή
Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών

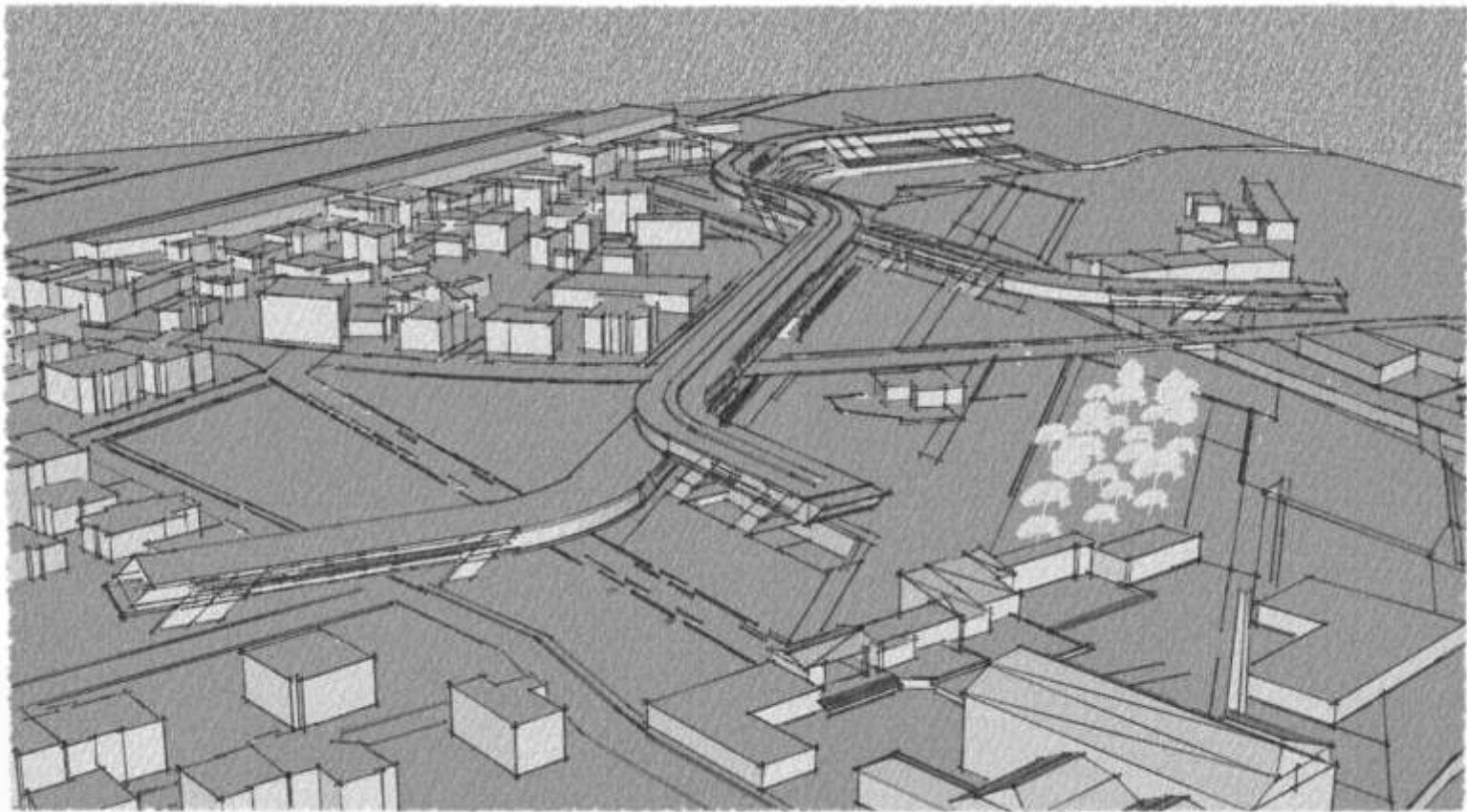
Διπλωματική Εργασία

Φοιτητής | Αναστασίου Χρήστος

Επιβλέπων καθηγητής | Ζήσης Κοτιώνης

«Νευρώνες γνώσης, εκπαίδευσης
και αναψυχής στον ιστό της πόλης»

Βόλος, Σεπτέμβριος 2011

Νευρώνες γνώσης εκπαίδευσης και αναψυχής
στον ιστό της πόλης

Νευρώνες γνώσης εκπαίδευσης και αναψυχής
στον ιστό της πόλης

Στην ελεύθερη έκταση οργανώνονται οι αθλητικές εγκαταστάσεις ούτως ώστε να υπάρχει μία εκτόνωση της εσωτερικής λειτουργίας σε ανοιχτό πεδίο.

Οι βασικοί είσοδοι ορίζονται από τα σημεία καμπής τα οποία είναι ελεύθερης και άμεσης πρόσβασης στο σύνολο των κατοίκων.

Στο εσωτερικό των χώρων υπάρχει οριζόντια διέλευση κατά μήκος του κιτίου ενώ στα κομβικά σημεία τομής των επιπέδων που οργανώνονται καθ' ύψος τοποθετούνται κλιμακοστάσια και ανελκυστήρες προς εξυπηρέτηση της κάθετης κίνησης.

Η χερσαία έκταση στη συμβολή των ποταμών καλλιεργείται προς εκμετάλλευση από το πρόγραμμα Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης, ελεύθερο και για δημόσια χρήση από τους πολίτες. Ουσιαστικά γίνεται μια ανταπόδοση για το κτισμένο έδαφος με επιστροφή έκτασης καλλιεργήσιμης γης.

Σημαντικό αντίκτυπο στην απόδοση του μοντέλου έχουν οι όψεις των κτιρίων οι οποίες αλληλεπιδρούν άμεσα με τους εσωτερικούς χώρους και τις διάφορες χρήσεις. Τα συγκεκριμένα δεδομένα ορίζουν τα απαιτούμενα ανοίγματα για τα παράθυρα, ενώ η ανάγκη σκίασης προϋποθέτει την ύπαρξη και χρησιμοποίηση περσίδων στις προσόψεις.

Ως αποτέλεσμα του σχεδιασμού είναι η αρχιτεκτονική φόρμα που δημιουργεί ένα μικροκλίμα όπου ο ιστός της πόλης εσωτερικεύεται αποσυμφορίζοντας το περιβάλλοντα χώρο. Δημιουργείται λοιπόν ένας κοινωνικός πυρήνας που διαθέτει ένα ξεχωριστό χαρακτήρα λόγω των ανεξάρτητων χρήσεων που περιλαμβάνει.

Παράλληλα η εγκάρσια τοποθέτηση των λειτουργιών και η επιλογή της πυκνότητας τους στο χώρο προκαλεί ενίσχυση του χαρακτήρα τους και αναδεικνύει τη σημαντικότητα τις καθεμιάς.

Φοιτητής | Αναστασίου Χρήστος

Επιβλέπων Καθηγητής | Κοτιώνης Ζήσης

Νευρώνες γνώσης, εκπαίδευσης και αναψυχής στον ιστό της πόλης

Πρόκειται για μια δραστική επέμβαση στο νοτιοδυτικό τμήμα της πόλης των Τρικάλων, παράπλευρα του ποταμού Αγιαμονιώτη.

Περιλαμβάνει λειτουργίας εκπαιδευτικού χαρακτήρα και αναψυχής και στοχεύει στη δημιουργία ενός κοινωνικού πυρήνα μέσα πόλη, με την οποία αλληλεπιδρά και ανταλλάσει στοιχεία. Πρόκειται για ένα ζωντανό οργανισμό, ένα μοντέλο τοπόσημο για την περιοχή, ένα νέο κέντρο που απέχει της συμβατικότητας και δημιουργεί διάλογο με τους πολίτες μέσα από ανοιχτές δράσεις για όλους. Ταυτόχρονα με τη συμβολή του στη σύνδεση της μη αξιοποιημένης μέχρι σήμερα περιοχής με το υπόλοιπο τμήμα της πόλης χαρακτηρίζεται και ως όριο συνόρου με τη βιομηχανική πλευρά.

Βασικός άξονας εξέλιξης της μορφολογίας του έργου είναι η ακτογραμμή του ποταμού και το γύρω οδικό δίκτυο. Σχεδιαστικά δημιουργούνται ροές και πορείες αλληλεπίδρασης διαμορφώνοντας το εξωτερικό και εσωτερικό κομμάτι της επέμβασης ενεργοποιώντας μια ιδιαίτερη πολυμορφία, όπου θα περικλείεται η δημόσια δράση, θα εσωτερικεύεται και θα διοχετεύεται σε ξεχωριστές ανεξάρτητες λειτουργίες μέσα στο κτιριολογικό πρόγραμμα. Επιπλέον αναπτύσσεται και μια νέα έκταση καλλιέργειας εκμεταλλεύσιμη από το σύνολο των κατοίκων ως ανταπόδοση στην αγροτική κοινωνία.

SUMMARY

Student | Anastasiou Christos

Supervisor | Kotionis Zisis

Neurons of knowledge, education and recreation in the tissue of the city

This is an active intervention at the southwest part of Trikala city, by side of Agiamoniotis river.

It includes educational and recreational actions so as to create a social core in the city herself, with which interact and exchanged information. This is about a living organism, a landmark model for the region, a new center which abstains the normal ones and creates dialog with citizens through open actions for all.

Simultaneously with the contribution to the association of non-cases, until today, region with the rest of the city, is been also characterized as a limit border with the industrial side. Principal axis for the evolution of morphology of the project is the coastline of the river and the around road network. Through design, are created flows and pathways interaction shaping the external and internal space of intervention activating a particular diversity, where will be enclosed public action, internalized and channeled in separate independent actions within the building program.

In addition, is developed a new cultivated area usable by all the residents as return to rural society.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αντικείμενο μελέτης της διπλωματικής εργασίας είναι η πρόταση σχεδιασμού και δημιουργίας ενός προγραμματικού συγκροτήματος όπου αναπτύσσονται λειτουργίες και δράσεις εκπαίδευσης και αναψυχής στην πόλη των Τρικάλων.

Αφορμή για την επιλογή του θέματος υπήρξε:

- Πρώτον, η ανάγκη στέγασης των δύο (2) τμημάτων Τ.Ε.Ι. που λειτουργούν στην πόλη στεγαζόμενα σε σχολικά κτίρια, λόγω απουσίας υποδομής. Είναι ανάγκη της σημερινής κοινωνίας ο εμπλουτισμός γνώσεων του πληθυσμιακού δυναμικού.
- Δεύτερον ο αγροτικός χαρακτήρας της περιοχής ο οποίος θα μπορούσε να υποστηριχτεί επί το πλείστον μέσα από προγράμματα ανάπτυξης και αξιολόγησης.

Η επέμβαση τοποθετείται παράπλευρα του ποταμού Αγιαμονιώτη, που βρίσκεται στο νοτιοδυτικό τμήμα των Τρικάλων, περιοχή σχετικά υποβαθμισμένη με χαμηλή εμπορικότητα. Η μοναδική κίνηση και δράση στην περιοχή εξασφαλίζεται από το υπάρχων βιομηχανικό κτίριο (Μύλος Ματσόπουλου) που λειτουργούν σήμερα ως πολιτιστικό κέντρο (με τους αντίστοιχους βοηθητικούς χώρους). Να σημειωθεί ότι εκτείνεται ως την ένωση του Αγιαμονιώτη με το ποταμό Ληθαίο, όπου και σχηματίζεται μια χερσαία επιφάνεια.

Στόχος δεν είναι η υποτίμηση των παρόντων στοιχείων, αντίθετα επιδιώκεται η υποστήριξη τους καθώς και η ένωση με την πόλη όπως θα εξελίσσεται η κτιριακή μορφή παράλληλα του ποταμού και θα διαχέεται μέσα σε αυτή.

Δημιουργείται ένας ζωντανός οργανισμός, ένα μοντέλο τοπόσημο για την περιοχή, ένα νέο κέντρο που απέχει της συμβατικότητας και δημιουργεί διάλογο με τους πολίτες μέσα από ανοιχτές δράσεις για όλους.

ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

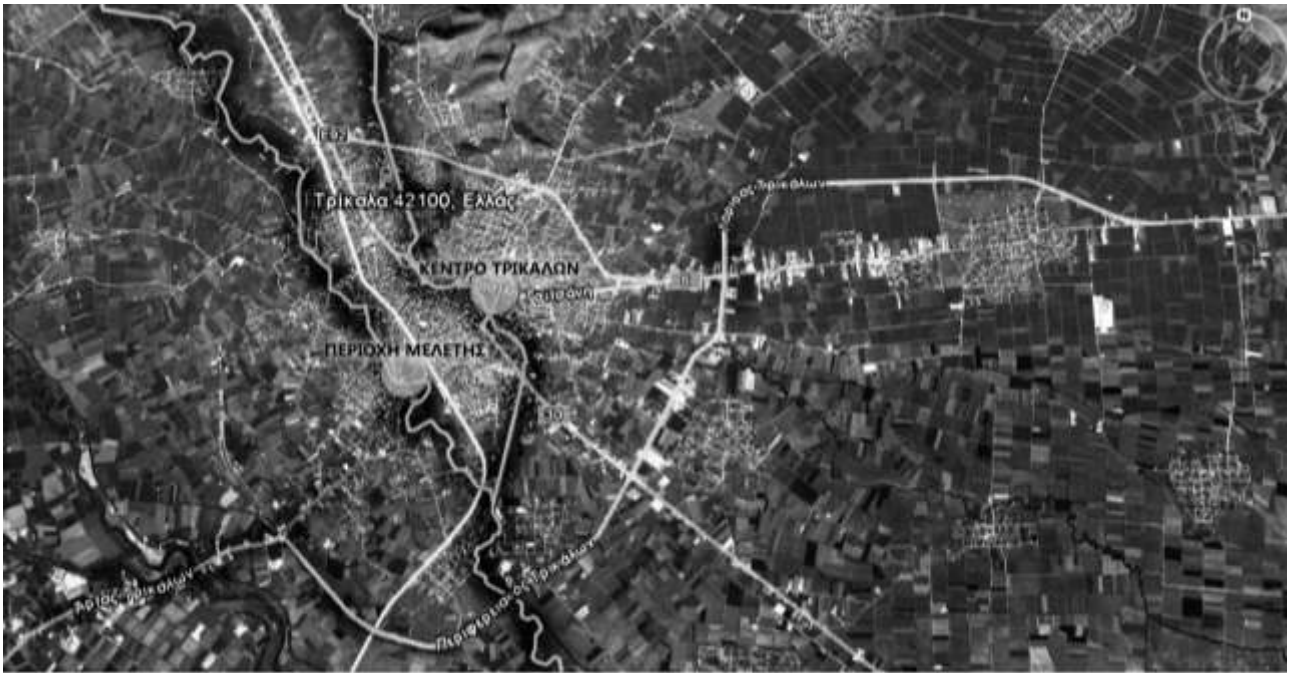
Η πόλη των Τρικάλων

Τα Τρίκαλα είναι πόλη της Δυτικής Θεσσαλίας, πρωτεύουσα της Περιφερειακής Ενότητας Τρικάλων (πρώην νομού Τρικάλων) και του Δήμου Τρικκαίων. Η πόλη διασχίζεται από τον ποταμό Ληθαίο, ο οποίος αποτελεί παραπόταμο του Πηνειού.

Το οικόπεδο

Πρόκειται για ένα ανεκμετάλλευτο πεδίο στην πόλη όπου μοναδικό στοιχείο εντός του είναι ο Μύλος Ματσόπουλου. Συγκαταλέγεται ανάμεσα στα σπουδαιότερα αξιοθέατα της πόλης των Τρικάλων και πρόκειται για ένα από τα σημαντικότερα μνημεία Βιομηχανικής Κληρονομιάς στην Ελλάδα, με έκταση πάνω από 3.500μ².

Ο μύλος αυτός σήμερα αποτελεί για την Ελληνική πραγματικότητα ένα παραδοσιακό μνημείο Βιομηχανικής Αρχαιολογίας η δε ιδιαιτερότητα του βρίσκεται όχι μόνο στο μέγεθος του αλλά και στις εσωτερικές εγκαταστάσεις που είναι όλες ξύλινες. Στον χώρο λειτουργούν ο Θερινός και Χειμερινός Δημοτικός Κινηματογράφος και το Κέντρο Έκφρασης και Καλλιτεχνικής Δημιουργίας, το Δημοτικό Θέατρο Τρικάλων καθώς και το Εργαστήρι Ζωγραφικής του Πολιτιστικού Οργανισμού του Δήμου Τρικκαίων στα πλαίσια του Πολιτιστικού Προγράμματος.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΑΞΙΟΝΩΝ ΚΑΙ ΡΟΣΩΝ

Η ΙΔΕΑ

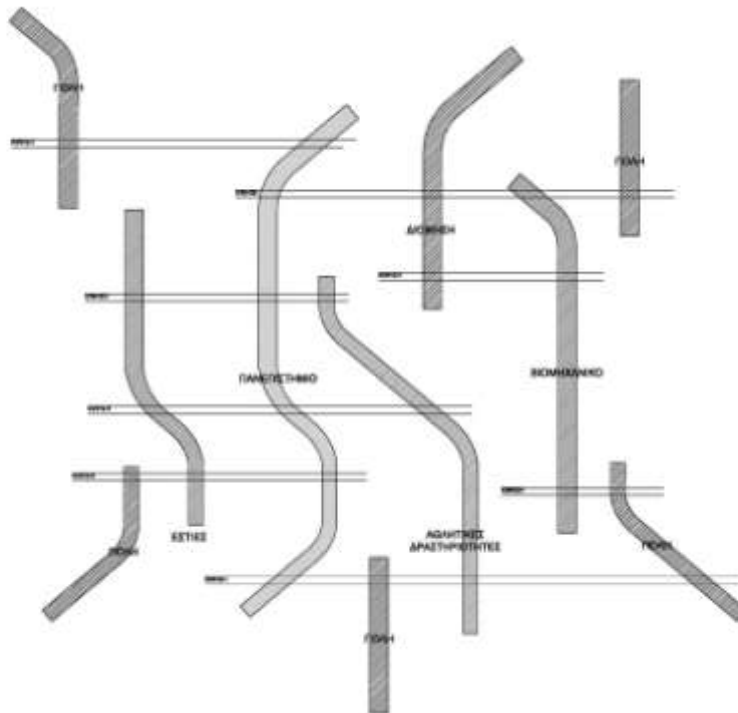
Βασικός άξονας για τη υποστήριξη και την ανάπτυξη του ιδέας σύλληψης είναι η παραπομπή της μορφολογίας του ποταμού και του οδικού δικτύου στο κτιριακό μοντέλο. Παράλληλα με το στόχο για άμεση σύνδεση με το κύριο κορμό της πόλης, υιοθετείται και μία σχέση προστασίας στο όριο της ζώνης έκτασης των βιομηχανικών κτιρίων.

Λαμβάνοντας υπόψη πως κατά μήκος της όχθης του ποταμού αναπαράγεται δημόσια δράση, δημιουργείται μια ανταγωνιστική επέμβαση η οποία λαμβάνει τη συγκεκριμένη δράση, την εσωτερικεύει εν μέρει, την εκτονώνει σε παράπλευρους χώρους, την ανυψώνει και τέλος τη παραδίδει ενεργά στην πόλη.

Σε επόμενο επίπεδο από τους βασικούς άξονες σχηματίζονται πορείες μέσα στο χώρο, υπό τη μορφή παρακλαδιού, οι οποίες εξαρτώνται από τις ανάλογες δράσεις που λαμβάνουν χώρα και εξαναγκάζουν στην οριοθέτηση των ανοιχτών και κλειστών χώρων. Οδηγούμαστε με αυτόν τον τρόπο σε ένα συνειδητό σύμπλεγμα του προγραμματικού ιστού ώστε να επιτευχθεί πολυμορφικότητα και αλληλεπίδραση στις χρήσεις και στις δραστηριότητες.

Συγκεκριμένα οργανώνεται μια σειριακή τοποθέτηση όγκων οι οποίες απαρτίζονται από τα σύνολα

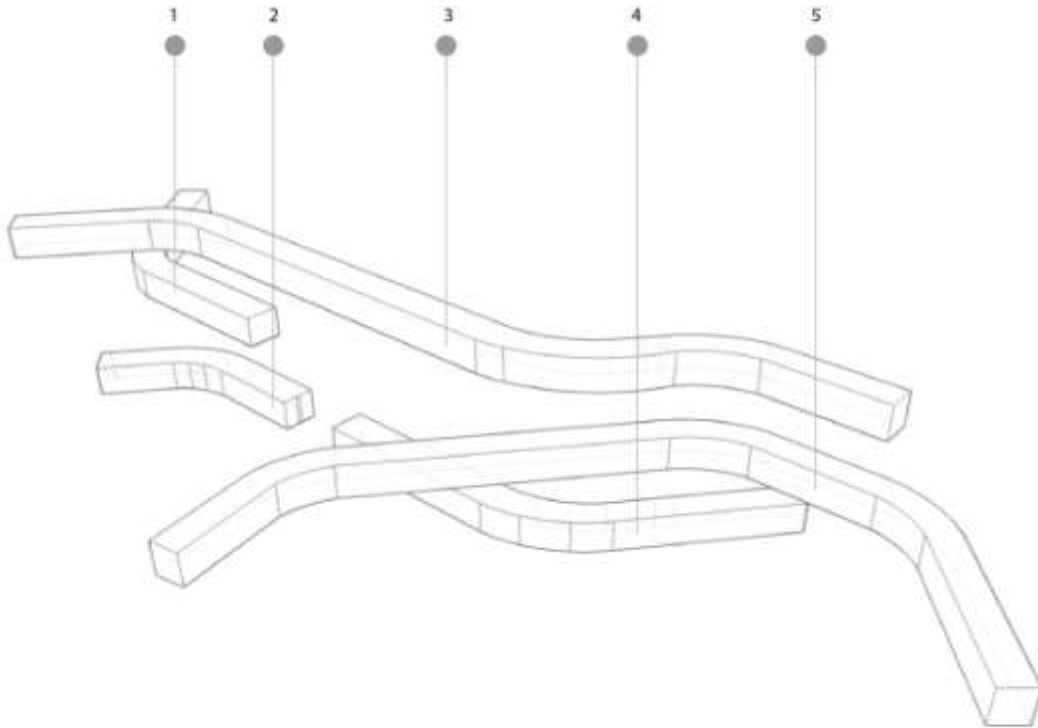
- Εστίες
- Πανεπιστήμιο
- Αθλητικές Εγκαταστάσεις
- Διοίκηση
- Υπάρχων Βιομηχανικό

Το κτιριολογικό πρόγραμμα απαρτίζεται από δύο (2) δομήσιμες μονάδες όπου στεγάζονται

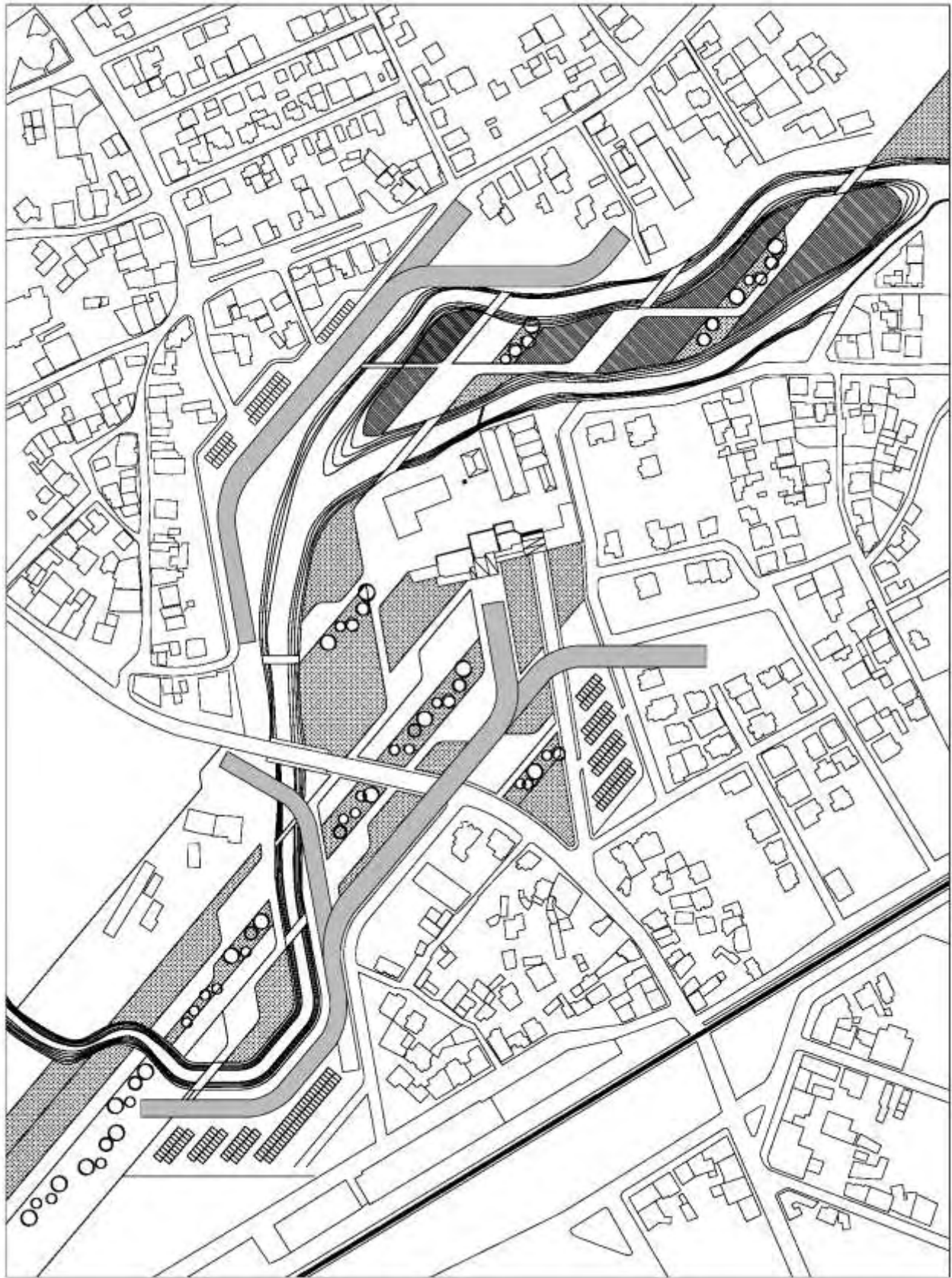
1. Τμήμα Δομικών Έργων
Τμήμα Ανακαίνισης και Αποκατάστασης Κτιρίου
Πρόγραμμα Εκμάθησης Ξένων Γλωσσών
2. Πρόγραμμα Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης

Αντιλαμβανόμαστε την ανάγκη του σχεδιασμού μονάδων αυτόνομης και ανεξάρτητης λειτουργίας ώστε να είναι δυνατή μια συνεχή ροή κίνησης στο περιβάλλοντα χώρο μεταξύ του κτιριολογικού ιστού με εναλλασσόμενες πορείες ανάλογες του ρυθμού κίνησης και δράσης. Δημιουργείται επομένως μια αποτύπωση κάτοψης, δυναμικής έντασης στους έως σήμερα ακάλυπτους που αλληλεπιδρά με το όριο του ποταμού και της πόλης προκαλώντας μια συνδιάλεξη μεταξύ τους.

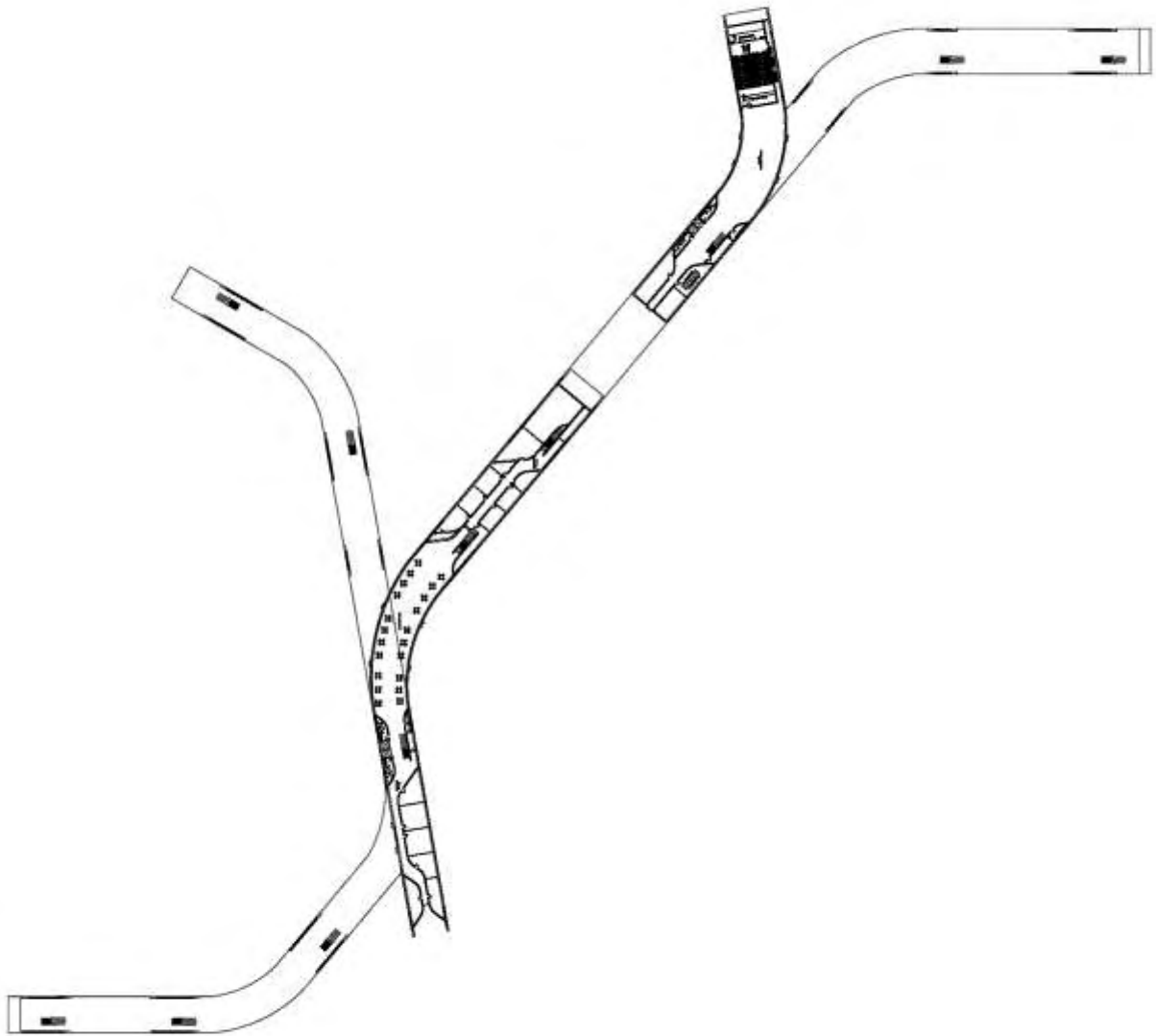

1. Διοίκηση
2. Χώροι συγκεντρώσεων
3. Εργαστήρια
4. Αίθουσες διδασκαλίας
5. Φοιτητικές εστίες

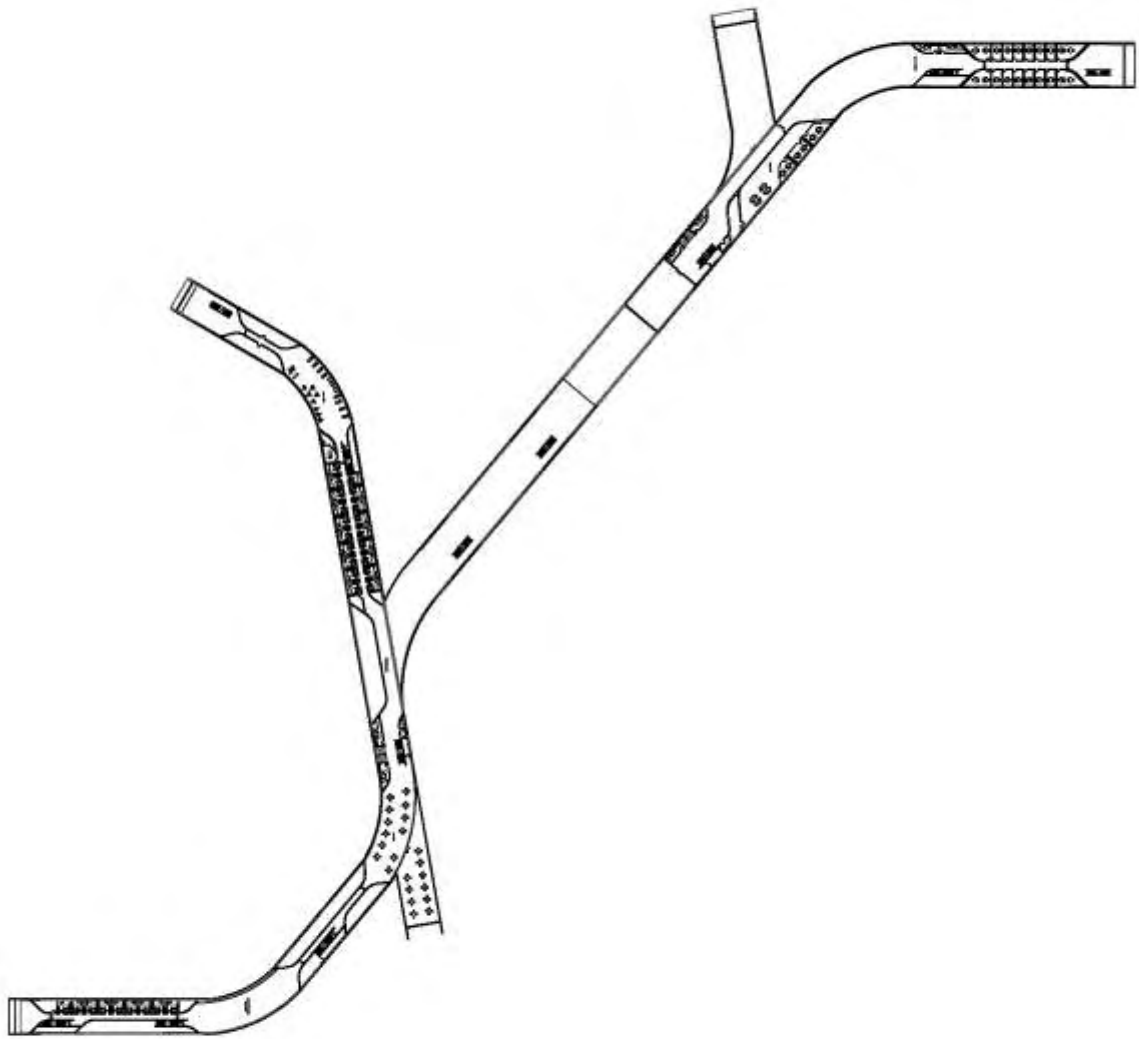
ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

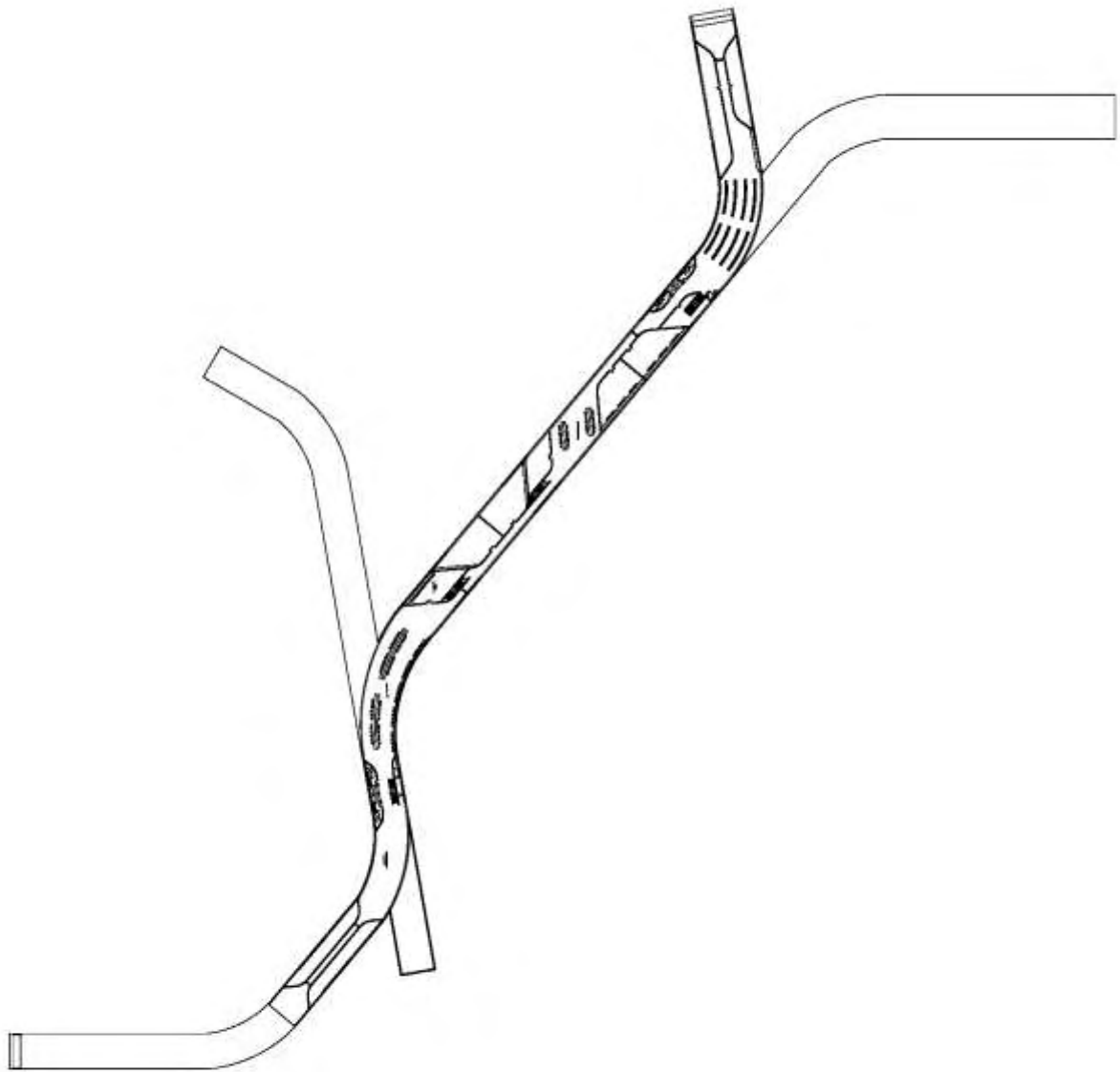

Κάτοψη α επιπέδου

ΦΩΤΟΡΕΑΛΙΣΤΙΚΑ

